

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra . 60 fillér
3 óra . 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Deák Ferencz-u. 18. sz.,

hová minden levelezés és egyéb küldemény czimzendő.

Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

A jubiláló dohánygyár. — A csábító asszony áldozata.

Uj tanév.

Kolozsvár, augusztus 31.

Vége van augusztusnak s vele vége a vakációknak. A tanár urak hazajöttek már a nyári üdülésből, a vidéki diák urak pedig most készülődnek otthonukból. A nagy buszokodásnál köny hull az édes anyák szeméből s az aggodalom felhője borítja el az édes apák homlokát. Ki tudja mi lesz a gyerekből, aki most teszi ki lábát az életküzdő küszöbére? Dicsősége e önmagának, családjának, vagy pedig elzüllik az élet sivatagában, mint annyi sok ezer. Csak egy bizonyos, hogy az apa is, anya is egyet akar, hogy ur legyen, mert hát ma Magyarországon mindenki urat akar nevelni. De hát miféle ur? Ügyvéd, orvos, tanár, mérnök, gazdatiszt, erdész, pap? Ez a kérdések kérdése.

Pedig a kérdésre nem nehéz a felelet. Minden fiut arra a pályára kell adni, amire hajlandósága van, legyen ez tudományos, művészi, gazdasági, kereskedelmi, vagy iparos pálya. És ezt a hajlandóságot minden szülő felismerheti gyermekében, ha annak zsenge fejlődését figyelemmel kíséri. En, ha azoknak az apáknak való volnék, akik most gyermekeiket ezer és ezer számra hozzák az iskolák felé, arra a kérdésre, hogy mi legyenek apám? azt felelném:

— Légy fiam, ami akarsz lenni, amire vágyad, hajlandóságod van. De mindenekelőtt légy becsületes, jellemzilárd, erős akaratu ember s akkor nem bukol el, ha örvények fölött jársz is, mert a fejed nem szédül, a lábbad megtalálja az erős talajt.

Méltán felvetődhetik azonban erre az újabb kérdés a szülőknél, hogy van e olyan iskola az országban, amely jellemeket, szilárd jellemeket nevel s karaktereket, ad a társadalomnak. Bizony bizony erre a kérdésre nehéz a felelet, mert a mi oktatásunk nagy általánosságban nem úgy van berendezve, hogy jellemeket neveljen, melyekre azután mint biztos alapra fel lehessen építeni a bármilyen foglalkozásu emberi életet. Pedig ennek az országnak jellemekre, erős akaratu egyenes nézésü emberekre volna leginkább szüksége, mert azokban van itt nagy hiányosság s ha azok száma növekednék, nem volnának zsufoiva a börtönök.

Pedig a mi iskoláinkban van valami, a mi nincs felvéve semmiféle tantervbe, a mivel nem foglalkoznak a professzorok s ami nélkül ingatag a járásunk a földi téren s ez az: akaraterő, a jellem, a karakter megteremtése, beleoltása a jövő nemzedékbe. Ezért látjuk a haladás e korszakában az egyéni sülyedés oly rohamos növekedését, mert az emberekben nincs meg az ellenálló erő, az erős akaratu a kísértéssel, a bűnnel szemben. De hát meg van ennek is a magyarázata. Az életért, a létfenntartásért való küzdelem oly magos fokát érte el a XX. század, hogy a paedagogiában is oly eszközöket nyujtanak az új nemzedék kezébe, amelylyel kenyerét majdan valahogymegkeresheti. A jellemképzés az egyes, idealisabb lelkü tanároktól függ, vagy pedig egészen elmarad. Ezért lesz az ifjuság egy nagy része nyegle, henczegő, komoly munkát nem, hanem a

kártyaasztalt, a kávéházak éjjeli homályát kereső, amikor kikerül a középiskolából és idő előtt polgárnak érzi magát. S ezért kellene a magyar tanügy vezéreinek arra gondolniok, hogy elékezett immár ebben a kenyérért, pusztán anyagiakért futó korszakban is — a jellem, a karakterképzés ideje.

Mert anélkül a jövő nemzedékben sem lesznek férfiak, akik megméltelyezetlenül, önállóan gondolkodva, meggyőződésüket követve, küzdjenek a közérdek javáért, a nemzetért.

Mert e nélkül lesznek férfiak, akik agyában az erős elhatározási képesség, lelkében az igazságérzet lakozik, akik nem csuszás-mászás, hanem a saját erejük árán jutnak fel mindig magasabb polezára a közéletnek, akik át tudják érezni, hogy időt, munkát, erőt mindent lehet bérbe adni, csak egyet nem senkinek a világon: az önakaratot, a jellemet.

Most a tanév elején jó volna talán mindezekre figyelmeztetni a paedagogus urakat is, s ha mindezt megszivlelnék, akkor nem aggodnának tovább az apák gyermekeinek jövőjeért, mert ha egyik a másiktól kérdeznék:

— Mi lesz a fiadból?

a felelet ez volna rá:

— Becsületes erős jellemü ember.

A jubiláló dohánygyár.

Kolozsvár, aug. 31.

Annak idején mi is megirtuk, hogy e hó utolsó napjain üli meg a kolozsvári magy. kir. dohánygyár ötven éves jubileumát.

Közöltük a műsort is, mely egyik legérdekesebb része a jubiléumok ünnepélyének.

Érdekes ünnepély lesz ez, mert az a munkás tábor, mely

hétről-hétre, napról-napra végzi ott munkáját, közel 2000 lelket számlál, s ez a 2000 lélek ma mind ünnepelni fog. A mai ünnepély programjának kikerekítésére énekszámokat is fognak eladni és ezért a munkás nők köréből dalárda alakult, mely egy altiszt vezetése alatt hetek óta készült e nagy napra.

Kolozsvár város közéletében a dohánygyár nagy jelentőséggel bír. Évente hétszázezer koronát fizet ki a munkásoknak, 26 ezer koronát a tisztviselőknél. Ha ehez hozzáveszük a fuvarbérket és egyéb kiadásokat, úgy rájövünk arra, hogy a dohánygyár révén csaknem egy millió koronával szaporodik Kolozsvár lakosságának háztartása.

És ez a nagy jelentőségü intézmény ma üli meg félszázados jubileumát. Hisszük, hogy öreggek-ifjak, hivatalnokok, munkások, idegenek gyűlnek ma össze e határkőnél s városunk érdekében együtt kívánják velünk az erőt és haladást a gyár és a munkások jövőben való munkálkodására.

Az ünnepély lefolyásáról holnapi számunkban részletesen beszámolunk.

A vigéctörvény kijátszása.

Megcsipett ruhavigécz.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, aug. 31.

A f. évi július 1-én életbe lépett vigéctörvény erősen tiltja a megrendelések gyűjtését az illető helyen idegen czégek részére. E törvény czélja, hogy a helyi iparosok mindenütt meg legyenek védve a piszkos szennytől, mely egyfelől károsítja az adozó iparost, másfelől pedig a legtöbb esetben becsapja a tapasztalatlan vevőt.

A törvény kivételt tesz a vigéczekkel akkor, ha őket az idegen helyről előzőleg odahívták.

Már a törvény életbeléptetése alkalmával félték az iparosok, hogy a szemes vigéczek mindeképpen törekedni fognak a törvényt kijátszani.

A hol erélyes iparhatóság, az iparosok érdekeit igazán szívén viselő rendőrség van, az iparosok tényleg részesülnék a kellő s őket teljesen megillető védelemben; a hol azonban ilyen

hatóságok nincsenek, kár volt életbe léptetni a törvényt.

Kolozsvárt is egyre-másra kapjuk a panaszokat, hogy az iparhatóság alig törődik a vigéczekkel és iparosaink óriási kárára szabadon engedi a törvényt kijátszani:

Az iparhatóság hanyagsága tegnap is futni engedett egy vigéczet, a kire pedig rábizonyították a törvény megsértését.

Az eset a következő:

Néhány előkelő szabómester ma délelőtt megcsipte Wollemann Henrich utazót, a ki szövetséggel kereste fel ismerőseit s kéregette megrendeléseiket. Az iparosok nagyon helyesen a rendőrség segítségét kérték ki s egy melléjük adott rendőr segélyével akkor fogták el a vigéczet, a mint egy főtéri vaskereskedőnek zárt ajtó mögött árult.

A h. főkepitány délután 3 órára idézte be a feljelentő iparosokat és az utazót, kinek mintáit lefoglalták.

Az ügy Tussai Gábor alkapitánynak osztatott ki, minthogy azonban az alkapitány hivatali elfoglaltsága miatt távol volt, egy melléje beosztott díjnok tárgyalta az ügyet.

A baj első sorban itt mutatkozott. Ha Tussai alkapitány hivatalában lehetett volna, ismert törvénytudása és részrehajtást nem ismerő igazságossága biztosan lesújtotta volna a törvényszegőt s elégtételt szolgáltatott volna az iparosoknak.

A tárgyalást vezető díjnoknak azonban fogalma sem volt a vigécztörvény létezéséről, annak fontosságáról s így egész tudománya abban mutatkozott, hogy a megjelent tekintélyes iparosokat nem valami hizelgő módon traktálta s a vigéczet egyszerűen futni engedte.

A vigécz ugyanis *boriték nélküli* levelet mutatott fel, melyben az illető vaskereskedő írja, hogy fennforgó tartozását helyben fogja a czég megbízottjának megfizetni s esetleg új rendelést eszközölni. Jóllehet a mi-

niszteri rendelet egyenesen tiltja az ilyen határozatlan tartalmu rendelők levél elismerését, a díjnok, kinek fogalma sem volt a törvény s rendelet létezéséről, mosolyogva fogadta ezt a mentesítést, sőt a panaszos iparosok egyenes s többszörös kérése dacára sem vette a kérdéses levelet az iratokhoz. A boritékot természetesen a vigécz nem tudta felmutatni, mert hiszen a levelet soha sem kézbesítették Budapesten.

A tárgyalást vezető ezután az iparosok tiltakozása dacára az *elkobzott mintákat visszaadta a vigécznek*. Pedig a törvény a minták megsemmisítését rendeli el. A vigécz ezután boldogan kaczagva távozott s áldotta a sort, mely ét ily vendégszerető városba hozta, a hol a vigéczek kedvéért a hatóságok aludni engedik a törvényt.

A kijátszott iparosok ekkor panaszt emeltek Polcz Rezső h. főkepitánynál, a ki kénytelen volt délután 5 órakor újból elrendelni a vigécz mintáinak lefoglalását.

Az ügy így ismét tárgyalatni fog s reméljük, hogy most Tussai alkapitány maga fogja az ügyet vezetni s ismert ügybuzgóságával fényes elégtételt adni a megsértett iparosoknak.

A szabómesterek különben mozgalmat indítottak az iránt, hogy az iparosok kérjék ki a kereskedelmi- és iparkamara támogatását. A mozgalom élén Marcienkiewicz Ignác, Sámson Jakab, Vesselovszky J. Weisz Adolf s több más előkelő szabómester áll.

Nem mulaszthatjuk el e helyen felhívni a polgármester és az illetékes körök figyelmét arra a visszás dologra, hogy az adózó iparosok érdekeit oly mélyen érintő kérdésben teljesen szabad kezét engednek a hanyagságnak.

A mindenféle terhek alatt súlyosan görnyedő iparosok valóban megérdemlik, hogy az érdekeiket védő jó törvények ki-méletlenül és a legnagyobb szigorral hajtassanak végre.

Ideje volna már, hogy helyi derék iparosainkat megszabá-dítsuk a vigéczek rákfenejétől.

Figyelemmel fogjuk kísérni tovább is a vigéczek üzelmeit s minden alkalommal rá fogunk mutatni a visszaélésekre.

Rituális vérvád Kolozsvárt.

Kolozsvár, augusztus 31.

A száz fejű hidra, a rituális vérvád minálunk is felütötte fejét. Egy kis leány a hir terjesztője, aki azt állítja, hogy volt *gazdája vérének akarta venni*.

Az esetről ezeket jelenthetjük:

Taub Elek Major utcai zsidó árus a múlt évben egy kilencz éves mocsai leánykát fogadott szolgálatába, Morár Dorát.

A cselédet eleintén kis gyermeke mellé fogadta, majd mikor a gyermek megerősödött Morár Dorát elbocsájtotta, aki ugyanazon udvaron lakó Jakobek Györgyné szolgálatába állott. A kis pesztra, amint az aradmegyei vérvádról értesült, azzal állott elé a szomszédoknak, hogy Taub Elek vérének vette.

Elmondta, hogy egy ízben, mikor néptelen volt az uteza s nem volt otthon senki a lakók közül Taubné lefogta őt, míg férje egy vastag tüvel megszurta ujjai begyét és a kifolyó vért egy poharba gyűjtötte.

A szomszédok hitelt adtak a leányka szavainak s többen fenyegetően követelték Taubtól, hogy azonnal távozzon a Major-utczából.

Emiatt a rendőrség oltalmára szorult, mert attól tart, hogy szomszédjainak fenyegetése még tetlegességre fajul.

A csábító asszony áldozata.

Kolozsvár, aug. 30.

Egy igen szomorú esetről kaptunk hírt. A debreczeni közigazgatási fogház züllött lakói, a tolvajok és csavargók, érdekes vendéget, intelligens urit, de teljesen elzüllött fogolytársat kaptak tegnap. A tolonczesapat közt egy intelligens megjelenésű, 30-35 év körüli öszbeasarodó embert vett át a rendőrkáplár és a sötét fogházba, a többi kétes existenciák közé tuszkolta.

L. Bálintnak hívják a szerencsétlen elzüllött embert s ifjúságának legszebb éveiben szédítő karrier előtt állott, amelynek egy csábító asszony utját vágta. Neve nem ismeretlen minálunk. Kéthárom évvel ezelőtt az előkelő termek és társas-körök egyik legkedveltebb tagja volt. Ismerősei, tanárai szép reményeket fűztek jövőjéhez s most egy veszedelmes asszony bódító csókja, forró ölelése leszédítette arról a magas polczról, amelyre kiváló szorgalmával felküzde magát. L. Bálint atyja kolozsmegyei nagybirtokos volt, míg nagybátyja, Zalamegye gentryinek egyik legvagyonosabbika. A gymnasiumot Pápán végezte, azután a kolozsvári, majd a budapesti egyetem orvosi karára iratkozott be s itt kivált tanuló társai közül. Harmadéves orvos növendék korában tanárai valósággal becézgették s a jövő Korányi-ját látták benne. A sors azonban másként határozott. L. Bálint szeme megakadt egyszer egy szép asszonyon s ez okozta vesztét . . .

Negyedéves orvosnövendék korában egy szép pesti asszonnyal ismerkedett meg. Az asszony férje beteges, vézna ember volt, ki inkább a mindennapi kenyér megszerzésével törődött, mint nevével. L. Bálintot teljesen elkábitották az asszony tüzes csókjai s az atyjától kapott pénzt mind reá költötte. A tanulással keveset törődött, a diploma nem csábította úgy, mint az asszony forró ölelése.

TÁRCZA.

Csalfa leány. . . .

A „Kolozsvári Újság” tárczája.

Csalfa leány, csalfa voltál

A szívemmel csak játszottál.

Nem hittél a szerelmemnek

Nem az én fájó szívemnek.

Elvisznek a temetőbe,

A fekete föld ölébe.

A göröngyök hullásánál

Gondolsz-e rám... kit megcsaltál?!

Szombat este.

— Székely kép. —

Mint óriási néző, nyitott tiszta szem szálla alá, a Magura mögé a nap, a felhőtlen levegő égbe. Világoskék marad atánna a boltzat, egy tenyérnyi felhő sem borítja. Tiszta kék az ég, csendes a szürkülő föld. Erdőn és mezőn sehol egy ember, csak messziről, az erdő tulsó részéről hallatszik valami kolomp-el-vel vesző hangja. Az ország-

ut, mint valami hosszú fehér folyó némán kanyarodik elő az erdő közül a kis fehér falu felé. Messze-messze tompán dübörögve zug még egyre a hatalmas vasalkotmány: a cséplőgép. Amint ontja magából a székelyföld aczélos termését. A már homályosodó levegőbe szikrái szállanak fel s füstje, mint valami áldozati máglya füstje halad csendesen az égtolozat felé, hol a mindenek Teremtője lakik. A zakatolásba, dübörgésbe nem vegyül bele az emberi szó. Csendesen dolgozik a hatalmas vállu férfi, szóvalanul a karsu, izmos alaku leány. Ég a kezök alatt a munka. Ma szombat este van, végezni kell, mert holnap, szünetel a munkáskéz, pihen a munkás.

Végig sivit a gép füttye a hangtalan mezőkön, bekiált a kis falu házainak ablakán az otthon maradtakhoz:

— A munkának vége már, a kenyérkereső kar pihenni jön haza. Várjatok!

S a kapualjak, szakálszárító padkák megtelnek asszonynép-pel, gyermekkel. Ott várják a tisztára seprött udvar előtt az apát, a hitvest. Az erőt, a kenyéradót.

S a hosszú, kanyargozó uton feketélő csapat jön a homályban: a munkás csapat. Nyílt tekintetű, de az időtől barázdás arezu férfiak, széles vállu, munkabíró legények. Mindegyik igazi férfialak: komoly, egyenes, erős és határozott. Mellettük a fiatal asszonyok és leányok, székely földön termett igaz gyöngyök. Nagy, nyílt szemükben a jóság, a becsület, járásuk délczag, alakjuk karsu és aczélos.

Csendben beszélgetnek, nevetés, ének nem igen csendül fel. Nehéz munkában töltött hét után a lélek is pihenni akar.

Amint az uton haladnak előre, megkondul az esti harangszó. Végig zug a hegyen, az erdőn, a néma mezőkön. Cseng-bong ezerféle rejtelmes hangon minden bokor, hegyoldal, erdő.

Elnémul minden szó az ajkon, fedetlenül, meghajtott fővel mennek haza felé, a családi fészek meleg ölébe, jámbor lélekkel, szeretettel és tiszta öntudattal.

Oh én népem. nagy a te erőd! Nem féltetek az elvesztéstől, örvénybe, pusztulásba jutástól. A sorsnak, végzetnek mérhetetlen ereje kiölheti a nemzet-óriásokat, De mig egyetlen család, egyetlen ősi sarj él fajdából, Csaba véreből, addig te megmaradsz igaznak, lelkedben erősnek, szivedben tisztának. Hóval borított hegyeid, virágrakta domboldalaik közé betörhet a szegénység, a nyomor hiszen dus nem volt soha fajunk. De be nem jön soha a becstelenség és gyalázat!

Szombat este van. Pihenj a verejtékes munka után, álmod felett viraszt a tiszta öntudat. Pihenj, hogy új és mindig fényes napra ébredj, én munkás nemzetem!

Fél esztendeig tartott az aszszonnyal viszonya, mikor atyja teljesen a tönk szélére jutott. Birtokát abban a hiszemben, hogy fia nemsokára diplomához jut, mind reá költötte és L. Bálint szerelmére költötte vagyónát. Apja mikor megtudta a szomorú valót főbe lőtte magát. Ettől fogva a lelkiismeret gyötörni kezdte s még jobban belevetette magát a veszedelmes aszszony karjaiba. Később megugrott kedvesével s Münchenben valami tolvajlást követtek el, amiért eltolonczolták őket Debreczenbe.

L. Bálint most türelemmel viseli sorsát. Megadással türi a csirkefogók és egyéb züllött alakok társaságát. Ugy látszik tudja, hogy az ő élete ezután a a toloncz-ut és a börtön között fog megoszlan.

Enyves Jakab.

— Törvényszéki tárgyalás. —

Kolozsvár, aug. 31.

Immersthal Kóbi, alias Enyves Jakab foglalkozás nélküli pincéz, foglalkozásszerűen üzi a tolvajlást. Emiatt többször láthatjuk őt a szigorú bírák előtt s most is a törvényszék tárgyaló-termének zöld posztós asztala előtt állott.

Azzal volt vádolva, hogy 1900. decemberében gazdájától elloptott öt ezüst kanalat, három nikkelt tálcát, két nadrágot, négy pár cipőt, egy zsebórát, egy ébresztő órát, három fagyalt-vágó kést, egy alsó szoknyát és egy midert. Amikor a zsbivásártéren értékesítette a lopott holmikat, az ószeres zsebéből kilopta dohányszelencéjét, zsebkendőjét és pipáját. Ezekkel egy rendőrséggel ismert orgazdához fordult. Alku közben ennek lakásáról elloptott három ágyterítőt.

A rendőrség mindkettőt pártfogásába vette, de az őket be-kisérő rendőrtől Kóbi ellopva jegyzőkönyvét és zseboráját — elillant. A népkönyhába járt egy héti étkezni, de ez idő alatt tíz tányért és husz kanalat csent el. A tolonczházba került, hol összes kollegáit meglopta s a felügyelő kardját magához véve, megszökött s megint a zsbivásártérré ment, „értékesíteni.“ Ez volt veszte. Elcsipték. A csendőrök kezét-lábát összekötve kísérték a rendőrségre, de ilyen állapotban is sikerült a rendőrtiszt zsebéből egy tárczát kilopni, amelyben azonban csak egy zálogszédulát talált. Ezek után természetesen törvényszék elé állították s a kihallgatás alkalmával a jegyző pénztárczája csodálatos módon eltűnt.

Kóbit megmotozták s találtak nála 2 órát, 3 tárczát, 1 bajuszkefét. (Elnök közérdekből siettetni a tárgyalást.)

Elnök: Védő ur, adja elő a védelmet!

Védő: Tekintetes törvényszék! Védenczem semmiesetre sem beszámítható.

Mikor alig egy liternyi pálinkát megivott, a földön hevert. Nem más volt a baja, mint a legbizonyosabb paralízis, a mit kleptomaniusok hajlama is bizonyít. Kérem ennél fogva Kerekes doktor véleményét kérdezni... Ezer menykő hol a pénztárczám?...

(Elnök az ülést s a vádlottat villámgyorsan bezárta s az ítélethozatalt bizonytalan időre elhalasztotta.)

Leánycsábítás.

Kolozsvár, aug. 31.

A mostoha megélhetési viszonyok igen sok becsületes, jóvaló embert kergetnek a bűnös ösvényre, melyen legtöbb olyan halad, akit a könnyű pénzszerzés utáni vágy elvakít. E pénzkereseti forrás számos ágban bővelkedik s azokat, éppen e miatt, érdemlegesen osztályozni a bűnösség nagyságát illetőleg, alig lehetne, de abban valamennyien megegyeznek, hogy a bűn, a züllés posványához vezetik a magukról megfélelkezett teremtetéseket.

Szerintünk valamennyi között legsúlyosabb elbirálás alá esik az, amely nem egy, de két áldozatot követel. A szabadakaratukból bűnösökké lett egyéneket és a már bűnösök pressziójára magukról megfélelkezett teremtetéseket és ez — a leánycsábítás.

Kolozsváron már általánossá lett az a panasz, hogy az esti órákban nem haladhatunk végig a belvárosok utcáin anélkül, hogy az „éjjeli lepkék“ inzultásának lépten-nyomon ne legyünk kitéve. És ez a panasz most mind nagyobb tért hódít.

Az okot ne a hatóság erélytelenségében keressük. Ott, hol oly nagy terjedelemben borítja a fekély a társadalom testét mint minálunk, mitsem ér a szigor, a lelkiismeretes kötelesség teljesítése.

Inkább törvényeinkben keressük a hibát, melyek korlátokat szabnak ugyan e szerencsétlen teremtetéseknek, de túl enyhe voltak miatt képtelenek gátot vetni azoknak a lelketlen páriáknak kik az ártatlan leányok csábításával jól jövedelmező kenyér kereseti forrásra tesznek szert.

Legutóbb K. R. tekintélyes vidéki földbirtokos 18 éves ártatlan leánya esett egy ilyen furia áldozatául.

E hó 28-án Zsibón ütötte föl sátrát s mézes-mázos szavaival csábos ígéreteivel hálóba kerítette K. Ilonát, akit egy helyi rossz hírű éjjeli mulató helyre szöktetett meg.

A szerencsétlen apa, amint egy kolozsvári ismerőse révén leánya sorsáról értesült azonnal ide sietett s még elég korán kiragadhatta leányát a züllés polip-karjai közül.

Brutális rendőr.

Kolozsvár, aug. 31.

Még élénk emlékezetünkben van a zavargás, melyben a szervezetlen, buta rendőrség iránt táplált ellenszenv nyilatkozott meg, még el sem hangzott a vad rendőr kardok áldozatainak halálhőrgése a tömeg elfajult

büntető munkájának még nyoma látszik, s már megint egy ehhez hasonló esetről kell hirt adnunk.

Egy még régi rendőr-gárdához tartozó egyenruhába bujtott fajankót buzdított hőstettre magasztos hivatása. Ezuttal nem fakadt ugyan vér a kard nyomán, de a garázdálkodás, ha idejekorán fegyveres erő nem érkezik, igen könnyen vérengzésé fajulhatott volna.

Tegnap délután Lázár Ferenc lovasrendőrnek látogatói érkeztek messzi idegenből. A jó atyafiak egy „disz-ivást“ rendeztek s küldöttségileg meghívták arra Lázár Ferenc lovasrendőrt is, ki kész örömmel tett eleget tett a meghívásnak.

A mulatók eleintén csendesen viselték magukat, de Lázárban csakhamar fölébredt a „rendőrvirtus“ s kardját kihuzva ütőverni kezdte a koresma butorzatát. Eközben nagy néptömeg verődött össze a mulatóház ajtója előtt, mire a garázdarendőr ékes kitételek kíséretében a tömegre akart törni, de e szándékában a telefonon értesített csendőrök megakadályozták s vasra verve az „őrszobába“ kísérték a garázdarendőrt, ki utóbb még lovát is eladta, hogy tovább mulathasson.

A néptömeg mind nagyobb és nagyobb csoportokban állta el a tanácsház előtti teret s a fenyegető magatartástól félve a rendőrt az őrszobában polgári ruhába öltöztették s kocsin vitték át a farkas-utcai lakatnyába.

Midőn ez ujabbi rendőr-brutálitásra hirt adunk, el nem mulaszthatjuk a legerélyesebb hangon követelni az illetékektől, hogy a nagy hűhóval megkezdett, *egyik-másik lap által bizonyos érdekek miatt agyondi-csért* munkának befejezésére törekedjenek. Nem helyes dolog a lakások amugy is eléggé tekintélyes adóját a csendőrség itartásával tetemesen növelni, de sokkal helytelenebb dicséretekkel leplezni a tunyaságot s ezáltal arra törekedni, hogy a közfigyelme a tehetetlenségről elterelődjön.

HIREK.

— **Esküdtzéki tárgyalások.** A kolozsvári esküdtbíróság szeptember hó 9-én kezdődő őszi ciklusán igen érdekes ügyek kerülnek tárgyalásra. A tárgyalások előrelátólag huzamosabb ideig eltartanak, mert már eddigéle mintegy 10 ügy van kitűzve s valószínűleg még négyet csatolnak e csoporthoz. *A két gyilkos rendőr tárgyalása is most kerül elődöntésre, továbbá gr. Lázár Miklósnak a „Tribuna“ által történt megtámadtatását is most fogják letárgyalni.* Az esküdtbíróság elé eddig egy emberölés, négy halált okozó súlyos testi sértés, egy gyilkosság és egy izgatási eset van előterjesztve.

— **Hamis tizes.** A Csongvai-féle hamis pénzből a fokozatos bevonás daczára még mindig nagyon sok van közforgalomban. Legujabban Löwinger Ábrahám-nál találtak egy hamis tizest, amint a Korbuly bankban váltót törlesztett. Löwigner azt állítja, hogy Stein Farkas metasztól kapta a pénzt, s hogy

Stein mi módon jutott a nagy-hírnévre vergődött Csongvai-tizes birtokába, azt majd a vizsgálat fogja kideríteni.

— **Templomfosztogató.** Tegnap éjjel az orthodox zsidó templom egyik ablakát eddig még ismeretlen tettes betörte s azon behatolva az imaház perselyeinek 20—30 koronányi tartalmát, mely a szegény hitsorsosok adományából gyűlt össze, eltulajdonította. A reggeli takarítás alkalmával Herschkovics József templomszolga észrevette a betörést s azonnal jelentést tett a rendőrségnél, mely erélyes nyomozást rendelt el az elvetemült gonosztevő közrekerítéséért.

— **Garázda falusi.** Nagy riadalmat okozott tegnap délután egy berugott falusi ember. Örült vágatásra ösztönözte lovait s a Széchenyi-téren behajtott a legnagyobb embertömegbe. Valóságos istenkísértés számba ment ez az örült hajsza s csak a véletlennek köszönhető, hogy emberéletben nem tett kárt a megvadult falusi ember. Ezt a szórakozást kétszer-háromszor is megkísérelte, míg a csendőrök be nem kísérték. A megvadult falusi most a rendőrség börtönében várja virtuskodásának jutalmát.

— **Verekedő kofák.** Nagy ribilliót okozott tegnap délután két dinnye áruló kofa. A két néember Csella Józsefné és Hatala Györgyné az árkülönbözet miatt veszett össze s miután a verekedésnek szükségét érezték, görögdinnyéket dobáltak egymás fejébe. A küzdőteret csakhamar dinnyetenger borította, de a két amazona még mindig rendíthetetlenül állott. Végre is rendőri beavatkozás vetett véget a harcoknak, melynek különben 67 darab szétrepedt görögdinnye a tanuja.

— **Havazás.** A becsületes és pedáns Gregoriánus naptárról még nyár mosolyog reánk, de a bihari hegyek között heves, téli szélroham tépi szét a kalandárium lapjait és messze hirdeti, hogy tél van. Biharban tél van, ha nem más, próba-tél, melynek premierje csak pár hónap múlva eshetik meg. Mint nekünk írják, a napokban, estefelé feltűnően lehult a levegő s reggelre két ujnyi hólepel borította a hegyeket.

Szerkesztői üzenetek.

I. J. Helyt. Költeményét nem közölhetjük. Miért? Először is mert csak belmunkatársainknak tartjuk fenn e helyet; másodsor, néha napján le-adunk ugyan idegen terméket is föltéve ha nagyon jók, s ha *eredetiek*. És az ön versénél e két igen nagy fontosságú kiváncsi hiányzik. Ami az elsőt illeti, egy kis „sérüléssel“ meg lehetne adni, a kellő harmóniát, de hogy a *Pósa Lajos* elferdített költeményét az Ön nevére, de a *mi* elítél-tetésünkre átültessük... no uram, ezzel a bátorsággal csak ön dicsekedhetik.

R. W. Nagyon szorgalmasnak látszik. Érthetetlen előttünk, hogy mi keresni valója van Önnek ama „laboratoriumban“? Tudunkkal *férfi* ritkán és kelleetlenül fordul meg ott. Csalódunk-e vagy igazunk van? Vessen véget kételyünknek s adjon alkalmat szerkesztőségünk valamelyik tagjának a találkozásra. Munkáján szépirodalmi rovatvezetőnk javított. Nevét nem árulhatjuk el. Üdv a vizontlátásra!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

SCHABERL JÓZSEF.

APRÓ HIRDETÉSEK:

Az apró hirdetések előre fizetendők. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillérbe kerül, vastagabb betűből 8 fillér. Fővilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről igen kényelmesen beküldethetők az apró hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja az apró hirdetés árát. Apró hirdetések felvételük a kiadóhivatalban déli 12—1 óra között. Deák Ferencz-utca 18. szám alatt.

Apróhirdetéseink beküldésének megkönnyítésére, levelezőlapokat bocsájtottunk ki, melyek 25—50 és 75 filléért kaphatók a főtéren „Globus” hírlapel-árusító irodában, a Ludasi-féle dohánytőzsdében és a Böckel-féle lap-és dohány árudában.

LEVELEZÉSEK.

„Anyós!” Leveled megkaptam, csak 24-én utazok. Keseregtem érted sokat. Ma, szombaton fél 4 órakor ott várlak. Csókollak „János”.

Fiatl özvegy nő oly uriember pártfogását keresi, ki őt valami álláshoz juttatná. Leveleket „Juliska” jelligével a kiadóba.

Egy szőke. kék szemű fiatal ember művelt fiatal nő, vagy leány ismeretséget keresi, aki megosztaná vele az unalom lélekölő perceit. Leveleket „Faust” czimen a kiadó továbbít.

Művelt, barna urinó, vagy leány ismeretséget keresi egy intelligens fiatal ember. Leveleket „Sorsüldözött” czimen a kiadóba kéri.

Fiatl hölgyet, mely ur kalauzolna a lóversenyen? Leveleket „Sportkedvelő” czimen a kiadóba.

Csinos, fiatal izr. leány jellemes fiatal emberrel óhajt levelezés után megismerkedni. Leveleket a „A” jelige alatt.

Intelligens ur ismeretséget, tartós barátságát keresem, ki pártfogásával álláshoz juttatna. Ajánlat kérétek a főpostára „Jobb korsra érdemes” czimen a kiadóba.

Örök hü barátságot keresem hozománnyal rendelkező jellemes hölgynek. Leveleket „30 éves férfi” czimen a kiadóba.

Fiatl ember házasság céljából keres egy nőt 400 forint hozománnyal. Levelet „Ibolya” jelige alatt a kiadóba.

Feleségül veszem azon fiatal hölgyet, ki engem fiatal tanárjelöltet tanulmányaim folytatására segít. Ajánlatokat „Tanárjelölt” czimen.

26 éves fiatal ember boldoggá tenné azon hölgyet, ki őt álláshoz juttatná. Leveleket „Boldog pár” czimen a kiadóba kéri.

Nőül veszek hajadon, vagy özvegyet, kinek 2000 frtja van, mely összeg biztosítékul lenne leteendő. Leveleket jelezve a kiadóba „kereskedő” czimre kérek.

Halló hölgyeim! Azonnal feleségül venném, ki engem pályám befejezéséig támogathatna. Leveleket orvosnövendéknek a kiadóba.

Szalmaözvegy ember keresi egy derék, esetleg középkorú nő ismeretséget. Leveleket „Kis barna” czimen a kiadóba.

Intelligens fiatalember oly urinó, vagy leány ismeretséget keresi, aki hajlandó volna őt egy hosszabb tanulmányútra elkísérni. Csak teljes czimmel ellátott leveleket „Kellemes” czimen a kiadóhivatalába kéri.

Hü barátja lennék azon csinos nő, vagy leánynak, aki engemet, mint művelt becsületes, intelligens osztályhoz tartozó fiatalembert bármilyen megfelelő, állandó álláshoz juttatna, Szíves válaszokat „Jövő” czimen e lap kiadóhivatalába kérek, lehetőleg teljes czimmel.

Major-utcai barna leányt, ki vasárnap délután 3—4 óra között az ablakban ült, kéri ismeretlen

bámulói, írjon a kiadóhivatalba „Favorit” czimen, hogy ismeretséget lehetséges-e?

Celestin. Levele van a kiadóhivatalban.

Vasjellel. Levele van a kiadóhivatalban.

Plutó. Levele van a kiadóhivatalban.

KINÁLAT.

Egy kézi gép eladó Kül. monostor 49. sz.

Gazdasszonyi állást keres hivatalnok fiatal özvegye. Bővebbet a kiadóban.

Butor olesón eladó. (K. Magyar-utca 1. sz. 15 ajtó.)

Van szerencsénk értesíteni a n. é. közönséget, hogy a Wesselényi Miklós-utca 21. sz. alatti Fajk fiok hus-árulási helyiséget átvettük s azt szeptember elsején nyitjuk meg a n. érd. közönség számára.

B. pártfogását kéri.
HAJDU és SZABÓ.

TONCZÁR ANTAL

vizvezetési szerelő.

Fellegvári-ut 48. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat.

5—20

Javitást, átalakítást gyorsn eszközzel.

A t. közönség figyelmébe.

A Szentegyház-utca 2. sz. alatt levő nagyobbított Czelli sörcsarnok vasárnap szeptember hó 1-én megnyílik.

Jó villásreggeli, kitűnő monostori sör, tiszta erdélyi hegyi borok, pontos kiszolgálás és olesó árak biztosítanak.

Muntyán Péter

épület-, butor-asztalos esztergályos, Monostori-út 88. sz. és temetkezési vállalata, Deák Ferencz-utca 10. szám.

Elvállalok: bel- és külföldi temetések, hulla szállításokat úgy helyben, mint vidékre. Pontos kiszolgálás és a legmérsékeltebb árakban. — Dusan berendezett raktáromon saját készítményű festett, diszített és egész tölgyfa koporsók valamint érczkoporsók, nagy választékban halotti kellekek. — Elvállalok temetések 10 koronától feljebb, felnőttek 20 koronától feljebb.

Becsés pártfogásukat kéri

5—10

tisztelettel **MUNTYÁN PÉTER,** Kolozsvárt.

„GLOBUS”

HIRLAPELŐFIZETÉSI és KÉZBESITÉSI VÁLLALAT

Dohány és szivar tézsde.

Kolozsvár, Mátyás király-tér (Főter) 20. sz.

Elfogad házhoz szállítva postai árban előfizetéseket az összes hazai és külföldi lapokra.

A reggeli budapesti lapok már délután 4 órakor kaphatók.

Megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek.

Ajánlja *izléses és dús felszerelésű*

képes **Levelező-Lap** raktárát.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

„GLOBUS”

hírlapelőfizetési és kézbesítési vállalat.

Ugyanitt kaphatók a „KOLOZSVÁRI UJSÁG” apróhirdetés feladására szolgáló

Levelező-Lapok.